

بسم الله الرحمن الرحيم

نظریه‌های علمی پژوهش محوری جغرافیای سیاسی و ژئوپلیتیک

(جلد ۲)

حاصل پژوهش رساله‌های دکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد انجام شده در
گروه جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

گروهی از نویسندگان

به کوشش:

دکتر سیروس احمدی نوحدانی

دکتر مصطفی قادری حاجت

سرشناسه : احمدی نوحدانی، سیروس، ۱۳۴۵ -
عنوان و نام پدیدآور : نظریه‌های علمی پژوهش محور در جغرافیای سیاسی / سیروس احمدی نوحدانی، ربیاز قربانی نژاد.
مشخصات نشر : مشهد: پاپلی، ۱۳۹۴ -
مشخصات ظاهری : ج.۳ :
شابک : دوره 3-34-6026-600-978 : ج. 71-52-6026-600-978 :
ج. 2: 9-58-6026-600-978

وضعیت فهرست نویسی : فیبا
پادداشت : جلد دوم گردآوری سیروس احمدی نوحدانی و مصطفی قادری حاجت است .
پادداشت : ج. 2 (چاپ اول: ۱۳۹۵) (فیبا).
موضوع : جغرافیای سیاسی
شناسه افزوده : ق. بی نژاد، ربیاز، ۱۳۶۱ -
رده بندی کنگره : ۱۳۹۴ ۶۰۳۷/۳۱۹۷۷
رده بندی دیویی : ۱۰۱
شماره کتابشناسی ملی : ۶۰۱۳ ۴۳
انتشارات پاپلی: بلوار سجاد، ۹۲، تهران: ۴ - ۳۷۶۴۰۰۴۰ - ۳۷۶۸۲۳۲۶ - ۰۵۱

مدیر فروش: امیدخدایی ۳۸۶۲۱۶۸۸ - تلف: دو انگار: ۳۷۶۲۱۶۵۸

e. Mail: khodayi_1987@yahoo.com

نام کتاب: نظریه‌های علمی پژوهش محور در جغرافیای سیاسی (ژورنالیستیک) (جلد ۲)

ناشر: انتشارات پاپلی

مدیریت تولید: قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس - تهران

گردآورندگان: دکتر سیروس احمدی نوحدانی - دکتر مصطفی قادری حاجت

مدیر اجرایی: امیدخدایی

ویراستار و صفحه‌آرا: ابوالفضل کاوندی کاتب

طرح جلد: عهدیه آتشی

قطع: وزیری - تعداد صفحات: ۲۴۴

شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه - قیمت: ۱۵۰۰۰ تومان

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۵

شابک: ۹-۵۸-۶۰۲۶-۶۰۰-۹۷۸ شابک دوره: ۳-۳۴-۶۰۲۶-۶۰۰-۹۷۸

چاپ و صحافی: چاپ دقت

فهرست مطالب

پیشگفتار	۷
----------------	---

فصل اول - مدل بهینه حل منازعات سرزمینی

تشریح مسئله پژوهشی	۹
روش پژوهش	۱۲
تبیین نظریه	۱۲
مدیریت منازعه	۱۲
حل و فصل منازعه	۱۴
تغییر شکل منازعه	۱۵
مدل گالتانگ درباره منازعه، مشورت و صلح	۱۶
چرخه منازعه و پیشرفت‌های نوین در حل منازعه	۱۸
نتیجه‌گیری	۲۳
الگوی پیشنهادی	۳۱
منابع	۳۳

فصل دوم - الگوی رقابت ژئوپلیتیکی در سازمان‌های اقتصادی: مطالعه موردی: سازمان همکاری‌های اقتصادی (اگو)

تشریح مسئله پژوهشی	۳۵
روش پژوهش	۳۸
تبیین نظریه	۴۰
کاربردی کردن الگو	۴۷
منابع	۵۰

فصل سوم - نظریه انقلاب و ژئوپلیتیک، تبیین ژئوپلیتیک ایران

پس از انقلاب اسلامی	۵۱
تشریح مسئله پژوهشی	۵۱
روش پژوهش	۵۲
تبیین نظریه	۵۳
انقلاب و ژئوپلیتیک	۵۳

۵۷.....	قلمروهای ژئوپلیتیکی ایران
۶۴.....	مرزهای جهاناندیشی ایرانی
۶۸.....	نتایج آزمون رگرسیون
۶۹.....	نتیجه‌گیری
۷۲.....	منابع

فصل چهارم - تبیین مفهوم مرزهای نوین

۷۳.....	تشریح مسئله پژوهشی
۷۵.....	روش پژوهش
۷۵.....	فضاهای مورد مطالعه و مرزهای نوین آن
۷۵.....	مرزهای فیزیکی (فضای عینی)
۸۰.....	مرزهای فضای محوری
۸۵.....	مرزهای هویتی - ادراکی
۹۱.....	نتیجه‌گیری و پیشنهاد الگوی نوین تقسیم‌بندی مرزها
۹۴.....	منابع

فصل پنجم - الگویابی تحولات دوره گذار سیاسی پس از انقلاب‌ها، مطالعه موردی: ایران پس از انقلاب

۹۷.....	تشریح مسئله پژوهشی
۱۰۰.....	روش پژوهش
۱۰۰.....	تبیین نظریه
۱۰۰.....	زمینه‌های شکل‌گیری انقلاب ایران
۱۰۵.....	الگوی تحولات در دوره گذار سیاسی
۱۰۵.....	(۱) کنش نیروها در فرایند قدرت
۱۱۷.....	نتیجه‌گیری
۱۱۸.....	تحولات دوره گذار سیاسی
۱۲۱.....	منابع

فصل ششم - شاخص‌سازی مؤلفه‌های سیاست و فضا

۱۲۵.....	در جغرافیای سیاسی
۱۲۵.....	تشریح مسئله پژوهشی
۱۲۶.....	روش پژوهش
۱۲۷.....	تبیین نظریه

مفهوم سیاست	۱۲۷.....
مفهوم فضا	۱۲۹.....
مفهوم فضا در جغرافیا	۱۳۰.....
شاخص‌های فضا در جغرافیای سیاسی	۱۳۱.....
پویایی فضا و سیاست	۱۳۱.....
تأثیر متقابل سیاست و فضا	۱۳۳.....
نتیجه‌گیری: بررسی وضعیت شاخص‌های مؤلفه سیاست و فضا برپایه یافته‌های میدانی	۱۳۴.....
منابع	۱۳۹.....

فصل هفتم - الگوی فرافدرالی (با تأکید بر سیستم سیاسی - اداری کردستان عراق پس از سرنگونی صدام)

تشریح مسئله پژوهشی	۱۴۱.....
روش پژوهش	۱۴۷.....
تبیین نظریه	۱۴۸.....
ویژگی‌های ساختاری حوزه منطقه ای کردستان	۱۵۲.....
ویژگی‌های کارکردی حکومت منطقه ای کردستان	۱۶۰.....
نتیجه‌گیری	۱۶۴.....
منابع	۱۶۷.....

فصل هشتم - تبیین بنیادهای علت و جری و بقاء کشور، مطالعه موردی: ایران

تشریح مسئله پژوهشی	۱۶۹.....
روش پژوهش	۱۷۱.....
تبیین نظریه	۱۷۲.....
تحولات و نظریات مربوط به پیدایش کشورها	۱۷۳.....
محیط‌شناسی پژوهش	۱۷۵.....
نتیجه‌گیری	۱۷۷.....
منابع	۱۸۰.....

فصل نهم - نقش فضای جغرافیایی در رقابت قدرتها - مطالعه موردی: آسیای مرکزی پس از جنگ سرد

تشریح مسئله پژوهشی	۱۸۱.....
روش پژوهش	۱۸۲.....
تعریف بخش‌های اصلی نظریه	۱۸۳.....

تبیین نظریه	۱۹۳
نتیجه‌گیری	۱۹۶

فصل دهم - فناوری و توسعه دموکراسی مستقیم

تشریح مسئله پژوهشی	۱۹۹
روش پژوهش	۲۰۰
تبیین نظریه	۲۰۲
ضرورت‌ها و قابلیت‌های فناوری اطلاعات در احیای دموکراسی مستقیم	۲۰۲
پیش‌نیازهای احیای دموکراسی مستقیم با فناوری اطلاعات	۲۰۶
کاربردهای فناوری اطلاعات در احیای دموکراسی مستقیم	۲۱۶
نتیجه‌گیری	۲۲۲
منابع	۲۲۴

فصل یازدهم - نظریه پیامدهای انسداد تنگه‌های بین‌المللی

مطالعه موردی: تنگه هرمز	۲۲۷
تشریح مسئله پژوهشی	۲۲۷
روش پژوهش	۲۲۹
تبیین نظریه	۲۳۰
پیامدهای سیاسی - امنیتی	۲۳۱
پیامدهای ارتباطی انسداد تنگه	۲۳۶
پیامدهای اقتصادی انسداد تنگه	۲۳۷
نتیجه‌گیری	۲۴۲
منابع	۲۴۴

پیشگفتار

تولیدات نظری از جایگاه بی‌بدیلی در هر رشته علمی برخوردارند و پویندگی نظام‌های علمی- پژوهشی، برپایه یافته‌های نظری آن‌ها سنجیده می‌شود. از آنجایی که تفسیرها و تحلیل‌های ما از پدیده‌ها در چارچوب نظریه‌ها انجام می‌شود، بدون ذهن مسلح به نظریه، قادر به درک علمی از جهان پیرامون خود نیستیم. نظریه به داده‌ها و مشاهدات هر فرد نظم، ترتیب و افق دید می‌دهد.

هر رشته علمی، مجموعه‌ای منحصر به فرد از مفاهیم و نظریات ویژه خود است. اندیشمندان پژوهشگران عرصه علم و معرفت، بر نقش و اهمیت نظریه در علوم، اتفاق نظر دارند و ملزمه پویای و سرزندگی دانش را تولیدات نظری و پژوهشی می‌دانند. جغرافیای سیاسی و پولیتیک نیز همانند دیگر رشته‌های علمی بی‌نیاز از تولیدات نظری نیست. مجموعه‌ای از نظریات و یافته‌های نظری مستخرج از پروژه‌ها و طرح‌های پژوهشی دانش‌آزمایان رشته جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس است که در قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس گردآوری و تنظیم شده است. این مجموعه مشتمل بر یازده نظریه مستخرج از رساله‌های دفاع شده، در مقطع دکتری و پایان‌نامه‌های کارشناسی ارشد دانشگاه تربیت مدرس است.

قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس در نظر دارد، در جلد‌های آتی این مجموعه، نظریات پژوهش محور مستخرج از پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری جغرافیای سیاسی دیگر دانشگاه‌های کشور که از اعتبار علمی و نظری برخوردارند را نیز به چاپ برساند. امید است با همکاری دیگر دانشگاه‌ها، استادان و صاحب‌نظران جامعه علمی جغرافیای سیاسی، این مسیر ادامه داشته باشد.

قطب علمی جغرافیای سیاسی دانشگاه تربیت مدرس

پاییز ۱۳۹۵ خورشیدی